

Beveren, 16 september 2010

Hierbij vindt u de berekening van het aantal niet benutte plaatsen in de kinderopvang in Vlaanderen, zoals UnieKO ze berekend heeft.

Als basis van de berekening heeft UnieKO het jaarverslag afdeling kinderopvang 2009 van Kind en Gezin. <http://www.kindengezin.be/Professioneel/Kinderopvang/Rapporten/verslagen/default.jsp#tcm:149-42386>

Unieko vind het vreemd dat het jaarverslag van Kind en Gezin hierin zelf geen duidelijkheid geeft. De cijfers worden in het geval van toegekende plaatsen op dagbasis weergegeven. Over het potentiël aan plaatsen wordt geen woord gerept in het jaarverslag. Het aantal effectief geleverde prestaties worden in jaarcijfers weergegeven.

Om tot het aantal niet-benutte plaatsen te komen moet men daarom een hele berekening maken.

Aantal niet benutte plaatsen :

In deze berekening moeten volgende stappen worden gezet :

1) Berekening aantal toegekende plaatsen in 2009

zie Jaarverslag 2009 pagina 17 (blad 20 in PDFdocument).

16.661 plaatsen in KDV
31.638 plaatsen in Dog

Totaal **48.299** plaatsen

Opvangplaatsen		
	2008	2009
Erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin		
Kinderdagverblijven	15 982	16 661
Diensten voor onthaouders (1)	31 069	31 638
Lokale diensten voor buurtgerichte opvang (voorschola)	208	239
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	1 076	1 076
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	26 566	27 298
Lokale diensten voor buurtgerichte opvang (buitenschools)	141	166
Totaal erkend (en gesubsidieerd) door Kind en Gezin	75 042	77 038

2) omzetting van het totaal verblijfsdagen van jaarbasis naar dagbasis

zie Jaarverslag 2009 pagina 32 (blad 35 in PDFdocument).

Herleide prestaties

3 043 113

4 439 139

Tot. **7 482 252** jaarbasis

De kinderopvang is gemiddeld 220 dagen open.

7 482 252 / 220 dagen = 34 010 prestaties per dag

Verblijfsdagen				
	Kinderdagverblijven		Diensten voor onthaouders	
	2008	2009	2008	2009
Voorchoolse opvang				
Volle verblijfsdagen	2 780 588	2 844 418	4 135 333	4 080 356
Halve verblijfsdagen (1)	349 625	356 962	726 751	693 341
1/3-verblijfsdagen (2)	52 948	60 642	93 382	96 337
Aantal prestaties (3)	3 186 161	3 262 022	4 956 066	4 850 034
	(100,0)	(102,4)	(100,0)	(97,8)
Aantal herleide prestaties (4)	2 976 650	3 043 113	4 550 036	4 439 139
	(100,0)	(102,3)	(100,0)	(98,0)

3) Berekening potentiële plaatsen

De gesubsidieerde kinderopvang mag tot 120% plaatsen boeken en mag ook met gemiddelden werken, waardoor het potentieel van aantal plaatsen veel hoger is dan de werkelijk toegekende plaatsen (48.299).

In een situatie waarbij er een tekort is aan plaatsen, en waarbij er reeds door de overheid de ruimte en omkadering is voorzien, moet elke potentiële plaats benut kunnen worden. In de praktijk worden door verschillende organisaties deze potentiële plaatsen tot het maximum benut. En werken deze organisaties boven het toegelaten maximum aan toegekende plaatsen.

In tegenstelling met de gesubsidieerde sector stelt de regelgeving dat de toegekende capaciteit in de zelfst. sector niet mag overschreden worden

$48.299 \times 1,20 = 57.958$ potentiële plaatsen
57.958 plaatsen verminderd met 34.010 geleverde dagprestaties in 2009 geeft het verschil tussen potentiële en geleverde prestaties $57.958 - 34.010 = 23.948$

Rekeninghoudend met een aantal prestaties die materieel niet ingevuld kunnen worden is het verschil tussen potentieel en realiteit dagelijks gelijk aan **18.000** plaatsen. Met een lichte - gerechtvaardigde overschrijding van gemiddeld 7,5% is het maximale potentieel aan plaatsen in de gesubsidieerde sector gelijk aan **52.162** plaatsen

$48.299 \times 1,075 = 52.162$ potentiële plaatsen - **18.000** niet benutte plaatsen = **34.010** geleverde prestaties in 2009. (Gemiddeld rendement = 66%)

Financiële consequenties

Buiten het niet-beschikbaar stellen van de plaatsen, waardoor ouders geen gebruik kunnen maken van deze plaatsen, heeft deze inefficiëntie ook een financiële consequentie.

Gemiddelde ouderbijdrage

zie Jaarverslag 2009 pagina 37 (blad 40 in PDFdocument).

zie Jaarverslag 2009 pagina 41 (blad 44 in PDFdocument).

De gemiddelde ouderbijdrage van een plaats in de kinderopvang

- 13,56 crèches
- 13,42 Erkende kinderdagverblijven
- 12,60 Onthaalouders

Tot. 39.58 = gemid. 13,19 euro

In 2009 betaalden ouders gemiddeld 13,56 euro in een crèche (+0,3%) en 7,86 euro in een peuterspeelruimte (+2,7%). Voor de evolutie van de gemiddelde financiële bijdrage van de gezinnen verwijzen we naar grafiek 34.

Gemiddelde financiële bijdrage van de gezinnen		
	2008	2009
Crèches	13,52	13,56
Peuterspeelruimten	7,65	7,86
Erkende kinderdagverblijven	13,35	13,42

30. Gemiddeld betaalde financiële bijdrage van de gezinnen in de erkende kinderdagverblijven (crèches en peuterspeelruimten) in euro

Gemiddelde financiële bijdrage van de gezinnen		
	2008	2009
Diensten voor onthaalouders	12,43	12,60

33. Gemiddeld betaalde financiële bijdrage van de gezinnen in de diensten voor onthaalouders in euro

18.000 plaatsen die dagelijks niet gebruikt worden x 13,19 = 237.480 euro per dag

220 dagen x 237.480 Euro = **52.245.600** euro per jaar dat niet kan geïnd worden omdat deze plaatsen niet beschikbaar werden gesteld.

Buiten het niet kunnen innen van de ouderbijdragen is er ook het financieel gevolg van het verloren rendement. Het is logisch dat als het rendement slechts 66% is van het potentieel dat hierdoor ook teveel werd betaald door de Vlaamse Overheid.

zie Jaarverslag 2009 pagina 36 (blad 39 in PDFdocument).

zie Jaarverslag 2009 pagina 40 (blad 43 in PDFdocument).

Kinderdagverblijven - Subsidies Kind en Gezin in miljoen euro		
	2008	2009
Forfaitaire subsidie basisaanbod	154,761	170,752
Subsidie logistieke functie	5,709	6,206
Subsidie directiefunctie	4,558	5,192
Subsidie buitenschoolse opvang in aparte lokalen	1,888	1,967
Subsidie specifieke zorgbehoeften	0,417	0,462
Subsidie gewaardeerd DAC personeel	3,383	3,397
VIA-subsidie Sociale Maribel	0,968	0,995
VIA-subsidie Gesco	0,018	0,011
Subsidie urenpakketten (1)	2,206	2,368
Subsidie ploegplaatsen (1)	0,085	0,134
Subsidie occasionele plaatsen (1)	1,292	1,532
Subsidie gemaandateerde voorziening (1)	0,560	0,893
Subsidie lokale diensten (1)	0,144	1,675
Brandveiligheid	0,877	0,00034
Informatisering	0,870	-
Levensreddend handelen	-	0,005
Toezegbeveiliging	-	0,454
Algemeen totaal	178,836	195,163
	(190,0)	(111,41)

Diensten voor onthaalouders - Subsidies Kind en Gezin in miljoen euro		
	2008	2009
Forfaitaire subsidie basisaanbod	20,415	22,304
VIA-subsidie Sociale Maribel	0,807	0,609
Subsidie vergoeding opvangprestaties onthaalouders	80,299	90,338
Arbeidsongevalverzekering (1)	0,627	0,617
Werkgevers- en werknemersbijdrage (1)	11,260	10,741
Samenwerking in pool	0,725	0,769
Subsidie specifieke zorgbehoeften	0,252	0,291
Vergoeding installatiekosten	0,336	0,315
Flexibele prestaties (2)	1,325	1,356
Vast stепен	0,610	-
Brandveiligheid	1,571	-
Levensreddend handelen	-	0,010
Toezegbeveiliging	-	2,319
Algemeen totaal	117,437	129,069
	(100,0)	(109,9)

Dienst onthaalouders 129.069.000
Kinderdagverblijven 195.163.000
Totaal Vlaamse budget 324.232.000

Met een rendement van slechts 66% (verschil tussen potentieel en geleverde prestaties) bekomt men een te veel aan budget uitbetaalde subsidies van **-110.238.880** euro

110.238.880 teveel betaalde subsidie
 + **52.245.600** aan niet geïnde ouderbijdragen
162.484.480 euro

of 50% van het Vlaamse budget

Deze situatie is niet nieuw!

jaarverslag	jaar	Aantal plaatsen		
		groepsopvang	gezinsopvang	Totaal/dag
2000	1999	13.346,00	28.516,00	41.862,00
2000	2000	13.511,00	28.980,00	42.491,00
2001	2001	13.827,00	29.300,00	43.127,00
2002	2002	14.035,00	29.776,00	43.811,00
2003	2003	14.154,00	29.720,00	43.874,00
2004	2004	14.702,00	30.504,00	45.206,00
2005	2005	14.815,00	30.560,00	45.375,00
2006	2006	15.164,00	30.812,00	45.976,00
2007	2007	15.438,00	30.713,00	46.151,00
2008	2008	15.915,00	31.051,00	46.966,00

jaarverslag	jaar	Benutte plaatsen			
		groepsopvang	gezinsopvang	totaal/jaar	totaal/dag
2000	1999	2.396.698,00	3.538.284,00	5.934.982,00	26.977,19
2000	2000	2.424.682,00	3.603.999,00	6.028.681,00	27.403,10
2001	2001	2.467.463,00	3.694.122,00	6.161.585,00	28.007,20
2002	2002	2.485.161,00	3.623.604,00	6.108.765,00	27.767,11
2003	2003	2.492.975,00	3.615.335,00	6.108.310,00	27.765,05
2004	2004	2.642.421,00	3.812.137,00	6.454.558,00	29.338,90
2005	2005	2.707.749,00	3.954.967,00	6.662.716,00	30.285,07
2006	2006	2.780.301,00	4.197.324,00	6.977.625,00	31.716,48
2007	2007	2.866.832,00	4.444.900,00	7.311.732,00	33.235,15
2008	2008	2.972.885,00	4.528.784,00	7.501.669,00	34.098,50

jaarverslag	jaar	= beschikbaar - benut				
		Beschikbare plaatsen	benut	onbenut	per dag	%
2000	1999	9.209.640,00	5.934.982,00	3.274.658,00	14.884,81	64,44%
2000	2000	9.348.020,00	6.028.681,00	3.319.339,00	15.087,90	64,49%
2001	2001	9.487.940,00	6.161.585,00	3.326.355,00	15.119,80	64,94%
2002	2002	9.638.420,00	6.108.765,00	3.529.655,00	16.043,89	63,38%
2003	2003	9.652.280,00	6.108.310,00	3.543.970,00	16.108,95	63,28%
2004	2004	9.945.320,00	6.454.558,00	3.490.762,00	15.867,10	64,90%
2005	2005	9.982.500,00	6.662.716,00	3.319.784,00	15.089,93	66,74%
2006	2006	10.114.720,00	6.977.625,00	3.137.095,00	14.259,52	68,98%
2007	2007	10.153.220,00	7.311.732,00	2.841.488,00	12.915,85	72,01%
2008	2008	10.332.520,00	7.501.669,00	2.830.851,00	12.867,50	72,60%

Uit deze vaststelling blijkt dat er gemiddeld werd gewerkt aan 66% tov de beschikbare plaatsen.

Rekeninghoudend met de potentiële plaatsen (beschikbare plaatsen + 7,5%) is het verschil nog veel groter.

Waarbij de bewering dat er reeds 10 jaar gemiddeld een 150.000.000 euro per jaar verloren gaat aan niet-geïnde ouderbijdragen en rendementsverlies hiermee gestaafd wordt.

Hoe is dit mogelijk ?

UnieKO verwijst hiervoor naar een studie die de Vlaamse overheid in 2007.

http://www.kindengezin.be/Images/MASopnamebeleid042008_tcm149-54881.pdf

EINDRAPPORT

Onderzoek naar het gehanteerde
opnamebeleid van erkende
kinderdagverblijven en diensten voor
onthaalouders

15 september 2007

MAS

Market Analysis & Synthesis

Brusselsesteenweg 40a

3000 Leuven

+32 16 22 69 67

<http://www.masresearch.be>

In opdracht van Kind en Gezin

1.3.7.5 BEZETTING

De antwoorden van de kinderdagverblijven met betrekking tot het opvullen van tijdelijke plaatsen en halve plaatsen, laat vermoeden dat de meeste kinderdagverblijven geen problemen ondervinden om hun bezetting op peil te houden. Dit blijkt ook uit het volgende: niet minder dan 96,0 % van de kinderdagverblijven beschouwt zichzelf als volzet. De diensten blijken over wat meer speelruimte te beschikken dan de kinderdagverblijven, aangezien hier slechts 67,1 % aangeeft volzet te zijn. Halen we er de reële bezettingscijfers bij, dan blijkt dat kinderdagverblijven die zichzelf als volzet beschouwen, een gemiddelde reële bezetting van 82,5 % kennen. Kinderdagverblijven die niet aangeven volzet te zijn, blijken een gemiddelde reële bezettingsgraad van 77,6 % te hebben. Ook bij de diensten vinden we een verschil in reële bezettingsgraad van 5 % terug tussen zij die stellen volzet te zijn en zij die zichzelf niet als volzet beschouwen, met name resp. 74,3 % en 69,1 %. Wordt de bezettingsgraad beïnvloed door de wijze waarop de opvangvoorziening omgaat met de wachtlijst? Er blijkt geen verband te bestaan tussen de reële bezettingsgraad en het al dan niet uitzuiveren van de wachtlijst en de frequentie waarmee dit gebeurt. Zo zou men ook kunnen verwachten dat opvangvoorzieningen die aangeven dat ze hun tijdelijke en/of deeltijdse plaatsen opvullen, een hogere reële bezettingsgraad zouden kennen dan de opvangvoorzieningen die te kennen geven dergelijke plaatsen open te late. Uit het onderzoek komt dit echter niet naar voor, noch bij de kinderdagverblijven en noch bij de diensten. Sociaal wenselijke antwoorden kunnen een verklaring bieden - **waarbij er een discrepantie is tussen wat men zegt te doen en hoe men effectief in de praktijk handelt.** Anderzijds, is het ook mogelijk dat opvangvoorzieningen die dergelijke plaatsen niet opvullen, reeds een hogere bezetting kennen dan zij die dit wel doen, hetgeen een eventueel verband kan maskeren.

Voorts blijkt er wel een effect te zijn - hoewel enkel bij de diensten voor onthaalouders - van het al dan niet hebben van een wachtlijst. Het verband gaat evenwel niet in de verwachte richting, aangezien diensten die geen wachtlijst hebben ten aanzien van zij die er wel één hebben, een hogere bezettingsgraad kennen. Hierbij werd gecontroleerd voor de startdatum van de opvangvoorziening, de erkende capaciteit, de mate van verstedelijking van de gemeente/stad waarin men gelegen is, het type van organiserend bestuur, het zich al dan niet als volzet beschouwen en het ontvangen van meer/minder aanvragen tot opvang die men kon aannemen. Uit deze analyse kwam voorts nog dat diensten met een OCMW of gemeente als organiserend bestuur ten aanzien van diensten met een vzw als organiserend bestuur, een lagere bezettingsgraad kennen en ook blijkt dat hoe groter de erkende capaciteit van een dienst is, hoe kleiner de bezettingsgraad zal zijn.

Hierbij gaat het onderzoeksbureau uit van het aantal toegekende plaatsen en niet van het potentieel aan plaatsen. Een belangrijke nuance in het berekenen van de aantal mogelijke opvangplaatsen in Vlaanderen.

Wat kan men doen om dit te verhelpen?

UnieKO stelt al jaren dat de Vlaamse Overheid deze inefficiëntie laat bestaan.

Het probleem is een structureel probleem en wordt in stand gehouden door de regelgeving die de kinderopvang officialiseert.

Door deze regelgeving bestaan er fundamentele verschillen binnen de kinderopvang. Deze verschillen zijn niet gekend bij de gebruikers en vele andere instanties.

De regelgever zorgt hiermee ook dat discriminatie tussen de gesubsidieerde en de zelfstandige kinderopvang constant bestendig wordt en dat de mistoestanden inzake inefficiëntie blijven bestaan.

De Vlaamse Overheid kan op een eenvoudige wijze deze mistoestand doen ophouden.

Mocht de Vlaamse Overheid dezelfde regel(s) toepassen als bij de zelfstandigen (namelijk enkel betalen wat daadwerkelijk wordt gebruikt) dan was er geen verlies aan rendement en zouden de voorzieningen er wel voor zorgen dat het rendement van 107,5% werd gehaald.

Mocht de zelfstandige kinderopvang aan dezelfde voorwaarden als de gesubsidieerde sector kinderopvang aanbieden, dan zouden er onmiddellijk 5.000 potentiële plaatsen bijkomen. Vermits de zelfstandige sector niet meer kan boeken dan de plaatsen die toegelaten zijn, zorgt dit ervoor dat de afwezige plaatsen (ca 10%) niet opgevuld geraken. Dit samen met het + rendement van 7,5% zorgt voor een uitbreiding van 5.000 potentiële plaatsen, zonder dat dit de overheid een eurocent kost.

UnieKO pleit al jaren voor de opvangcheque. Sinds 1999 vraagt de zelfstandige sector dat de ouders door hun keuze van kinderdagverblijf of onthaalouder, zelf mogen beslissen over wie het geld van de subsidie van hun kinderen ontvangt.

Deze vorm van financiering bestaat ook in het onderwijs. Een school wordt immers gefinancierd op basis van het aantal leerlingen, niet op basis van het aantal schoolbanken.

Deze keuzevrijheid van de ouders wordt volledig teniet gedaan door het subsidiëren van de plaatsen in plaats van de ouders.

De gesubsidieerde visie in de kinderopvang zorgt ervoor dat er een discrepantie bestaat tussen hetgeen men beweert en hetgeen men doet.

De UnieKO studie, de strijd om 't kind, toont aan dat Vlaanderen heel kwistig is met haar geld.

De studie toont aan dat alle ouders van inkomstengerelateerde kinderopvang kunnen genieten en waarbij de medewerkers binnen de kinderopvang (ook de onthaalouders) aan een degelijk statuut, binnen het Paritair Comité van de zorg, kunnen werken. Waarbij ook oog is voor kwaliteit en controle en begeleiding van alle medewerkers, voor een kostprijs die omzeggens gelijk loopt met de huidige kostprijs.

Voor meer informatie :

UnieKO vzw
Dany Depreitere
Voorzitter UnieKO vzw

0478/31.80.35